

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CCXXXVIII. — Izdan in razposlan 31. dne decembra 1917.

Vsebina: (Št. 523—525.) 523. Zakon o zavarovanju rudarjev zoper nezgode. — 524. Zakon, s katerim se po oblaščaju načelstva bolniških blagajnic in rudniških bratovskih skladnic ter odbori nadomestnih zavodov pokojninskega zavarovanja za posebno poskrbovanje, dokler traja vojno stanje. — 525. Zakon o naredbah skrbi za civilne vojne poškodovance, njihove svojce in zaostale.

523.

Zakon z dne 30. decembra 1917. l.

o zavarovanju rudarjev zoper nezgode.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

§ 1.

Dolžnost zavarovanja zoper nezgode po zakonu z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.) se razteza na vsa nadzorstvu rudarskih oblastev podrejena rudarstva (§ 5 o. r. z.) s pripadajočimi napravami vred (§ 117 in § 131 o. r. z.) in z dobivanjem in spravljanjem lesa rudniških podjetij, ki služi rudarstvu in je izven gozduogospodarsko urejenega obrata, nadalje na obrate vrtanja na pridržane rudnine (§ 3 o. r. z.), potem na obrate za dobivanje rudniškega voska (ozokerit, zemeljski vosek) in asfalta (§ 19, odstavek 1 zakona z dne 9. januarja 1907. l. [drž. zak. št. 7]).

§ 2.

Zavaruje se pri posebni zavarovalnici (Zavarovalnica rudarjev zoper nezgode).

Pri tem zavodu je zavarovati tudi doslej po določilih § 19, odstavek 2, zakona z dne 9. januarja 1907. l. (drž. zak. št. 7) pri teritorialnih zavarovalnicah zoper nezgode zavarovane delavce in obratne uradnike podjetij za nafto (zemeljsko olje, rudniško olje, petrolej, rudniški kotran), nadalje delavce in obratne uradnike tistih zavarovanj zoper nezgode zvezanih obrtnih naprav, kojih uslužbenci pripadajo rudniški bratovski skladnici po § 11, odstavek 1, zakona o bratovskih skladnicah z dne 28. julija 1889. l. (drž. zak. št. 127), z besedilom, določenim s členom I zakona z dne 17. septembra 1892. l. (drž. zak. št. 178). § 11, odstavek 2, in § 49, odstavek 2, zakona o bratovskih skladnicah izgubila moč, kolikor se nanašata na zavarovanje zoper nezgode.

Delavci in obratni uradniki, ki so zavarovani pri rudniški bratovski skladnici samo v omejenem obsegu, ozamenjenem v § 10, odstavek 2, zakona o bratovskih skladnicah (manj upravičeni udje), izstopijo z začetkom zavarovanja iz provizijske blagajnice bratovske skladnice.

§ 3.

Na zavarovalnico rudarjev zoper nezgode in zavarovanje pri njej se znišlu primerno uporabljajo določila zakonov z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.), z dne 20. julija 1894. l. (drž. zak. št. 168) v njunem besedilu, ustanovljenem z zakonom z dne 21. avgusta 1917. l. (drž. zak. št. 363), nadalje zakona z dne 8. februarja 1909. l. (drž. zak. št. 29) z izpremembami, ki se podajajo iz nastopnega.

§ 4.

Tretjino udov načelstva, ki ga je sestaviti po predpisu § 12 zakona o zavarovanju zoper ne-zgode z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.), pokliče minister za javna dela v porazumu z ministrom za notranje stvari izmed oseb, ki poznajo gospodarske, tehniške in higije-niške razmere rudarstva.

Načelstvo voli iz svoje srede načelnika in dva načelnikova namestnika tako, da je po enega teh funkcionarjev vzeti iz treh kurij načelstva.

§ 5.

Sklepanje o pristojećih odškodninah je na-loženo posebnim odborom s tremi udi, v katere odpošlje vsaka izmed treh kurij načelstva enega zastopnika in enega nadomestnika, ki ga je voliti v ločenem glasovanju. Ako je treba, se lahko pokličejo tudi načelstvu ne pripadajoče osebe.

Ako se ne doseže soglasen sklep odbora, da se pravica pripoznava ali odklanja, ali o izmeri pravice, ali ako to zahteva odbornik, gre končno-veljavna odločba načelstvu zavoda.

Tistemu, ki zahteva odškodnino, lahko v tem primeru ter sploh v primerih, v katerih se od-škodnina ne more dognati takoj po smrti ali po nastopu pravice do odškodnine, odbor prisodi za-časne odškodnine s sklepom večine. Izplačana začasna odškodnina se ne terja nazaj, ako se odkloni rentna zahteva.

§ 6.

O sedežu, organizaciji, notranji uredbi in opravljanju poslov zavarovalnice rudarjev zoper ne-zgode naj bodo natančnejša določila v ustavu za-voda, ki potrebuje odobrenja ministrstva za notranje stvari v porazumu z ministrstvom za javna dela.

Zlasti je ukreniti tudi določila o odmeri in pobiranju zavarovalnih prispevkov, o aktivni in pasivni volilni pravici udov in o volitvi zastop-nikov v načelstvu in v razsodiščih, nadalje o obsegu oblasti načelstva, ožjih odborov in vodil-nega uradnika, o eventualni uredbi poslovnice (podružnic), potem o pogojih izpremembe ustava.

§ 7.

Rudniškim bratovskim skladnicam lahko izroči zavarovalnica zoper nezgode posredovanje obče-vanja med obratnimi podjetniki in zavarovanci na eni strani in zavodom na drugi strani, zlasti sodelovanje ob poizvedovanju nezgod in izvrše-vanju odredb, ki jih je na podstavi § 10 ukrenil zavod. Bratovske skladnice so dolžne pri tem sodelovati, ako se zahteva. Ustav zavoda določa o tem natančneje.

Bratovskim skladnicam gre za njihovo sodelo-vanje razen povračila izdatkov v gotovini odškod-nina, koje izmero določi ministrstvo za notranje stvari v porazumu z ministrstvom za javna dela, ako se ne doseže dogovor.

§ 8.

Rudarska glavarstva so pooblašćena, zaslišavši zaupnike iz stanu podjetnikov in zavarovancev, za določene okraje ukreniti določila o vrednostih naturalnih prejemkov z obvezno močjo.

§ 9.

Odmerjaje rento za nezgodo za liste osebe, ki zaradi še ne končane izučbe sploh nimajo plačila ali ne polnega plačila, je zaračunati letni delovni zaslužek, ki ustreza najmanjšemu delov-nemu zaslužku zavarovancev s polnim plačilom tistega opravila, za katero se izučujejo. Za te osebe ter za mladostne delavce se ne sme dati v podstavo nižji letni delovni zaslužek nego 600 K.

§ 10.

Zavarovalnica ima v vsakem stadiju zdrav-ljenja pravico bolniški blagajnici, kateri pripada poškodovance, odvzeti skrb za bolnika. V tem primeru stopi v vse dolžnosti in pravice, ki gredo po zakonu bolniški blagajnici glede skrbi za bolnika in skrbi za svojce.

Po sklepu zdravljenja se more poškodovancu namesto rente, ki mu gre, dati prosto zdravljenje in oskrbo v zdravilnici samo z njegovim pri-voljenjem; zavarovalnica lahko v tem primeru dá poškodovancu primerno povračilo za izgubo za-sluzka, povzročeno s podaljšanjem zdravljenja.

Da se poškodovaneec preodkaze v bolnico ali zdravilnico na račun njegove rente, se lahko

zaukaže v vseh primerih, ako zdravljenje nalašče ovira ali zadržuje; v tem primeru gre svojcem poškodovanca v prvem odstavku omenjena skrb zanje.

Ako je treba za presojo pravice poškodovanca do rente po zdravniškem izreku opazovanja zdravnika v bolnici, se lahko zaukaže, da se poškodovanec v ta namen predokaže v bolnico tako dolgo, kakor je potrebno. Za to potrošeni stroški zadevajo zavarovalnico.

Ako se poškodovanec brez zakonitih ali drugačnih tehničnih razlogov ne pokori zaukazu zavarovalnice, izdanemu na podstavi določil tega paragrafa, se mu lahko renta docela ali deloma pritrga za čas, ki pride v poštev.

§ 11.

Načelstvo sestavlja razdelitev nevarnostnih razredov (§ 14 zakona o zavarovanju zoper nezgode) ter jo izpreminja za obrate, ki jih je zavarovati pri zavarovalnici, in to potrebuje odobrenja ministra za notranje stvari v porazumu z ministrom za javna dela.

§ 12.

Tarifni zavarovalni prispevki zadevajo podjetnika zavarovanega obrata samega.

§ 13.

Po § 37 zakona o bratovskih skladnicah z dne 28. julija 1889. l. (drž. zak. št. 127) ustanovljeni osrednji rezervni zaklad rudniških bratovskih skladnic se odkazuje zavarovalnici rudarjev zoper nezgode.

§§ 37 in 38 gorenjega zakona izgubita moč.

§ 14.

Provizijским blagajnicam rudniških bratovskih skladnic naložena dolžnost dajati provizije za pridobitek trajno nesposobnim udom obstaja tudi tedaj, kadar je pridobitna nesposobnost posledica obratne nezgode, ki jo je odškodovati po tem zakonu, toda v teh primerih ter tedaj, kadar doseže oseba, ki uživa rento za nezgodo iz kake prejšnje nezgode, pozneje pravico do provizije za invalida rudniške bratovske skladnice, miruje pravica do provizijske blagajnice toliko, kolikor obe pravici skupaj presegata dve tretjini tistega delovnega zaslužka, ki se je dal odmeri rente za nezgodo v podstavo. Ako je provizija za invalida višja nego

dve tretjini tega delovnega zaslužka, miruje v znesku rente za nezgodo.

Dokler dobiva poškodovanec polni delovni zaslužek kakor rento za nezgodo (člen 2. predzadnji odstavek, zakona z dne 21. avgusta 1917. l. (drž. zak. št. 363), miruje pravica do provizije za invalida.

Za zaostale usmrčencev, katerim gre pravica iz zavarovanja zoper nezgode, ni pravice do provizije iz rudniške bratovske skladnice.

Ako je provizijska blagajnica dajala poškodovancu ali zaostalim usmrčencem provizije za dobo, za katero mora po sprednjem provizija mirovati ali odpasti, preide pravica zahtevati rento za nezgodo do izmere, v kateri provizija miruje ali odpade, na provizijsko blagajnico, kolikor dotični rentni obroki še niso izplačani rentniku.

Na prostovoljno dodatno zavarovanje, za katero plača zavarovanec ves prispevek iz svojega, se ne uporabljajo sprednja določila o mirovanju ali odpadu provizije.

§ 15.

Za odločbo o zahtevah odškodnine, ki se stavijo zavarovalnici rudarjev zoper nezgode, ki jih pa zavarovalnica ne priznava, so edinole pristojna razsodišča zavarovalnice rudarjev zoper nezgode, kojih sedeži in okoliši se določijo z ukazom. Taka razsodišča je ustanavljati ali na sedežih rudarskih oblastev ali na sedežih razsodišč delavskih zavarovalnic zoper nezgode.

Na ta razsodišča in na postopek pred njimi se primerno uporabljajo določila § 38 zakona o zavarovanju zoper nezgode.

Kakor prisednika na razpravah razsodišč se udeležujeta dve strokovno izobraženi osebi, ki ju imenuje minister za javna dela v porazumu z udeleženi ministri, nadalje zastopnik podjetnikov in zastopnik zavarovancev pri tem zavodu zavarovanih obratov. Zastopniki podjetnikov in zavarovancev se volijo po natančnejšem zaukazu ustava zavoda.

Tožbo je vložiti na tistem razsodišču, v čigar okolišu je zavarovanju zavezani obrat.

Stroške, ki so združeni z uredbo in poslovanjem razsodišč, mora plačati zavarovalnica rudarjev zoper nezgode.

Razsodišča odločajo tudi v sporih med rudniškimi bratovskimi skladnicami in zavarovalnico zoper nezgode, ki se podajajo iz uporabljanja § 14. Pristojnost se ravnja pri tem po sedežu rudniške bratovske skladnice.

§ 16.

Vpliv, ki je v §§ 18, odstavek 2, 28, 29, 30, 31, 50 in 54 zakona o zavarovanju zoper nezgode namenjen političnim oblastvom, oziroma obrtnim nadzornikom, gre glede obratov, podrejenih nadzorstvu rudarskih oblastev, tem oblastvom.

Odločbe, ki gredo po predpisih zakona o zavarovanju zoper nezgode političnim oblastvom, naj ukrepajo, kolikor gre za obrate, ki so zavarovani pri zavarovalnici rudarjev zoper nezgode, ta oblastva v porazumu z rudarskimi oblastvi.

§ 17.

Državno nadzorstvo nad zavodom izvršuje minister za notranje stvari v porazumu z ministrom za javna dela.

§ 18.

Ta zakon dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Hkratu izgubi moč cesarski ukaz z dne 7. aprila 1914. l. (drž. zak. št. 80).

§ 19.

Izvršiti ta zakon je poverjeno Mojima ministroma za notranje stvari in za javna dela v porazumu z ostalimi udeleženi ministri.

V Laksenburgu, 30. dne decembra 1917. l.

Karol s. r.

Seidler s. r.

Toggenburg s. r.

Homann s. r.

524.

Zakon z dne 30. decembra 1917. l.,

s katerim se pooblaščajo načelstva bolniških blagajnic in rudniških bratovskih skladnic ter odbori nadomestnih zavodov pokojninskega zavarovanja za posebno poskrbovanje, dokler traja vojno stanje.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

§ 1.

Načelstva bolniških blagajnic, urejenih po zakonu o bolniškem zavarovanju, in načelstva rudniških bratovskih skladnic so pooblaščena v stvareh, ki so po zakonu ali po pravilih pridržane občnemu zboru, z veljavnostjo za čas, dokler trajajo z vojnim stanjem povzročene izredne razmere, pravno veljavno sklepati, ako je nujno posebej kaj poskrbeti v interesu udov ali blagajnice (bratovske skladnice).

Dopustno je dopolnjevati načelstvo z začasnim kooptiranjem do tistega števila udov načelstva, ki ustreza pravilom.

Z istim pogojem se podeljuje to pooblastilo tudi odboru po § 65 zakona z dne 16. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1907.) pripoznanih nadomestnih zavodov, ako je pri njih občni zbor vrhovni sklepajoči organ.

§ 2.

Nadaljnje predpise, ki so potrebni za izvrševanje v § 1 ukrenjenega zaukaza, zlasti tudi o pogojih, da se veljavno doseže tak sklep, naj izda, kolikor gre za rudniške bratovske skladnice, ministrstvo za javna dela, pri bolniških blagajnicah in pokojninskih zavodih pa ministrstvo za notranje stvari.

§ 3.

Vlada se pooblašča z ukazom določiti čas, s katerim preneha veljavnost po § 1 storjenih sklepov.

§ 4.

Ta zakon dobi moč z dnem razglasitve; s tem se razveljavlja cesarski ukaz z dne 6. septembra 1914. l. (drž. zak. št. 238).

§ 5.

Izvršiti ta zakon je naročeno Mojemu ministru za notranje stvari in Mojemu ministru za javna dela.

V Laksenburgu, 30. dne decembra 1917. l.

Karol s. r.

Seidler s. r.

Toggenburg s. r.

Homann s. r.

525.**Zakon z dne 31. decembra 1917. l.****o naredbah skrbi za civilne vojne poškodovance,
njihove svojce in zaostale.**

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora
zaukazujem tako:

§ 1.

G. kr. vlada se pooblašča, ne kraté končno-
veljavne uravnave zaračuna tega vojnega izdatka,
ako je dokazana potrebnost civilnih oseb avstrij-
skega državljanstva, ki so bile poškodovane po
neposrednjem vplivu vojnih dogodkov (civilni vojni
poškodovanci), ne da bi se bile udeležile vojaških
operacij, in katerim se je s tem zmanjšala njihova
pridobitna sposobnost za najmanj 20 odstotkov,
ter svojcem takih oseb, dokler traja ta zmanjšana

pridobitna sposobnost in, ako je imela poškodba
za posledico smrt, zaostalim po takih osebah
dovoliti podporo do najvišje izmere vsakočasnega
prispevka za preživljanje svojcev na aktivno
službovanje v oboroženi moči privzetih oseb,
dokler se z zakonom ne uravna drugače.

§ 2.

Ta zakon dobi moč z dnem razglasitve.

Izvršiti ga je poverjeno Mojemu ministru za
notranje stvari v porazumu z udeleženi ministri.

V Laksenburgu, 31. dne decembra 1917. l.

Karol s. r.**Seidler s. r.****Toggenburg s. r.**

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1918. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, slovenskem in ukrajskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1918 državnega zakonika v vsaki teh osmerih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se la izvod pošilja poštine prosto — 10 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja le, če se je plačala letna naročnina zanj, je ob enem z naročbo plačati tudi zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	5 K 04 h	Letnik 1867. za .	4 K 80 h	Letnik 1885. za .	4 K 32 h	Letnik 1903. za .	10 K 80 h
1850.	12 „ 60	1868.	4 „ 80	1886.	5 „ 52	1904.	6 „ —
1851.	3 „ 12	1869.	7 „ 20	1887.	6 „ —	1905.	7 „ 20
1852.	6 „ 24	1870.	3 „ 36	1888.	10 „ 08	1906.	14 „ 40
1853.	7 „ 56	1871.	4 „ 80	1889.	7 „ 20	1907.	15 „ 60
1854.	10 „ 08	1872.	7 „ 68	1890.	6 „ 48	1908.	10 „ 80
1855.	5 „ 64	1873.	7 „ 92	1891.	7 „ 20	1909.	10 „ 20
1856.	5 „ 88	1874.	5 „ 52	1892.	12 „ —	1910.	10 „ 03
1857.	6 „ 84	1875.	4 „ 80	1893.	7 „ 20	1911.	8 „ 40
1858.	5 „ 76	1876.	3 „ 60	1894.	7 „ 20	1912.	15 „ —
1859.	4 „ 80	1877.	2 „ 40	1895.	8 „ 40	1913.	11 „ 40
1860.	4 „ 08	1878.	5 „ 52	1896.	8 „ 40	1914.	18 „ —
1861.	3 „ 60	1879.	5 „ 52	1897.	18 „ —	1915.	14 „ 04
1862.	3 „ 36	1880.	5 „ 28	1898.	7 „ 20	1916.	15 „ 24
1863.	3 „ 36	1881.	5 „ 28	1899.	12 „ —	1917.	18 „ 30
1864.	3 „ 36	1882.	7 „ 20	1900.	8 „ 40		
1865.	4 „ 80	1883.	6 „ —	1901.	7 „ 20		
1866.	5 „ 28	1884.	6 „ —	1902.	9 „ —		

Posamezni letniki v drugih sedmerih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme le proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 4 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmerih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej povsem popolnjeni, se dobi ne le vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 4 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomankljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.